C/2025/3982

20.8.2025

RÅDETS HENSTILLING

af 8. juli 2025

om Grækenlands økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

(C/2025/3982)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer ([2]), særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

Generelle betragtninger

(1) I forordning (EU) 2024/1263, som trådte i kraft den 30. april 2024, præciseres formålet med rammen for økonomisk styring, som tager sigte på dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i TEUF. Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger. Forordningen fremmer desuden det nationale ejerskab til finanspolitikken, og der lægges større vægt på det mellemfristede sigte sammen med en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag, som indeholder medlemsstatens finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en periode på fire eller fem år, afhængigt af den nationale valgperiodes varighed. Nettoudgiftskursen ([3]) i disse planer skal opfylde kravene i forordningen, herunder kravene om, at den offentlige gæld skal bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller at den skal forblive på et forsvarligt niveau under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og at det offentlige underskud skal bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordningen, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter«: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([4]), som oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten, trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager den til økonomisk og social genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der fremmer den grønne og den digitale omstilling og gør medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(3) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([5]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på at udfase Unionens afhængighed af importen af fossile brændstoffer fra Rusland. Dette bidrager til at opnå energisikkerhed og diversificere Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Grækenland tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(4) Den 27. april 2021 indgav Grækenland sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af nævnte forordnings artikel 19 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V. Den 13. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan ([6]), som blev ændret den 7. december 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU ([7]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, har vedtaget en afgørelse om, at Grækenland på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål for den samme reform eller investering ikke er blevet tilbagerullet.

(5) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om godkendelse af Grækenlands nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag ([8]). Planen blev forelagt i overensstemmelse med artikel 11 og artikel 36, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2024/1263, dækker perioden 2025-2028 og beskriver en finanspolitisk tilpasning over fire år.

(6) Den 26. november 2024 vedtog Kommissionen en udtalelse om Grækenlands udkast til budgetplaner for 2025. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen 2025, hvori Grækenland blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2025, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet den 13. maj 2025 ([9]) og den fælles rapport om beskæftigelsen den 10. marts 2025.

(7) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke EU's globale konkurrenceevne i de næste fem år. Kompasset indeholder tre omstillingsforudsætninger for bæredygtig økonomisk vækst: i) innovation, ii) dekarbonisering og konkurrenceevne

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 13. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan (ST 10152/2021).

([7]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 7. december 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 13. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan (ST 15831/2023).

([8]) Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Grækenlands nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([9]) Rådets henstilling af 13. maj 2025 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

og iii) sikkerhed. For at mindske innovationskløften vil EU fremme den industrielle innovation, støtte vækst i opstartsvirksomheder gennem initiativer såsom opstarts- og opskaleringsstrategien for EU og fremme anvendelsen af avancerede teknologier som f.eks. kunstig intelligens og kvantecomputing. For at skabe en grønnere økonomi har Kommissionen præsenteret en omfattende handlingsplan for energi til overkommelige priser og en aftale om ren industri, som skal sikre, at omstillingen til ren energi forbliver omkostningseffektiv og konkurrencevenlig — særligt for energiintensive sektorer — og er en drivkraft for vækst. Unionen er fast besluttet på at styrke sine globale handelspartnerskaber, diversificere sine forsyningskæder og sikre adgang til kritiske råstoffer og rene energikilder for at mindske afhængighedsforholdene og øge sikkerheden. Disse prioriteter understøttes af horisontale katalysatorer, som består i reguleringsmæssig forenkling, uddybning af det indre marked, finansiering af konkurrenceevne, en opsparings- og investeringsunion, fremme af færdigheder og kvalitetsjob samt bedre koordinering af EU-politikker. Konkurrenceevnekompasset er afstemt med det europæiske semester, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.

(8) I 2025 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanerne er fortsat vigtig for opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de senere år. Disse landespecifikke henstillinger er fortsat lige relevante for vurderingen af de ændrede genopretnings- og resiliensplaner i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) 2021/241.

(9) De landespecifikke henstillinger for 2025 dækker centrale økonomipolitiske udfordringer, som ikke håndteres i tilstrækkelig grad gennem de foranstaltninger, der indgår i genopretnings- og resiliensplanerne, idet der tages hensyn til relevante udfordringer identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2019-2024.

(10) Den 4. juni 2025 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Grækenland 2025. Heri foretages der en vurdering af Grækenlands fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Grækenlands gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Grækenland står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Grækenlands fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål for 2030 vedrørende beskæftigelse, færdigheder og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(11) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Grækenland i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De væsentligste resultater af Kommissionens undersøgelse af de makroøkonomiske sårbarheder i Grækenland med henblik på nævnte forordning blev offentliggjort den 13. maj 2025 ([10]). Den 4. juni 2025 konkluderede Kommissionen, at Grækenland er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Navnlig står Grækenland over for sårbarheder relateret til en stor offentlig og ekstern gæld, misligholdte lån samt en beskæftigelse, som fortsætter med at falde, mens underskuddet på betalingsbalancens løbende poster fortsat er meget stort. Den offentlige gældskvote faldt atter betragteligt i 2024, men trods de vedvarende fald er den stadig den højeste i EU. Budgetoverskud samt BNP-vækst ventes at sikre en fortsat gældsnedbringelse. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster steg marginalt i 2024 og ligger langt over niveauet før pandemien, og det forventes at forblive uændret på et højt niveau i år og næste år. Nettostillingen over for udlandet blev yderligere forbedret i 2024, selv om den fortsat er den mest negative i EU og ikke forventes at bliver synderligt forbedret som følge af de store underskud på de løbende poster og en aftagende nævnereffekt. Der er fortsat forbedringer på arbejdsmarkedet; arbejdsløsheden er faldet betydeligt (fra et maksimum på 27,8 % i 2013 til 10,1 % i 2024), men er stadig høj. Beholdningen af misligholdte lån på bankernes balancer faldt yderligere i 2024, men afviklingen af misligholdte lån foregår stadig meget langsomt, hvilket svækker virksomhedernes og husholdningernes balancer. Grækenland har gjort store politiske fremskridt med hensyn til at afhjælpe sine sårbarheder. I 2024 blev der truffet foranstaltninger med henblik på at forbedre skatteopkrævningen og yderligere støtte afviklingen af tilbageværende misligholdte lån. Der er også gjort fremskridt inden for retsvæsenet. Det er afgørende at opretholde dette reformmomentum, både i forbindelse med genopretnings- og resiliensplanen og derefter, for at afhjælpe de strukturelle mangler i økonomien, ligesom det også er afgørende at øge produktiviteten for at forbedre udsigterne på lang sigt, hvilket vil gøre det lettere at afvikle ubalancer.

([10]) SWD(2025) 70 final.

Vurdering af den årlige statusrapport

(12) Den 21. januar 2025 rettede Rådet en henstilling til Grækenland med følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 3,7 % i 2025, 3,6 % i 2026, 3,1 % i 2027 og 3,0 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater — beregnet med 2023 som basisår — på 6,5 % i 2025, 10,3 % i 2026, 13,7 % i 2027 og 17,1 % i 2028. Den 30. april 2025 forelagde Grækenland sin årlige statusrapport ([11]) om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Grækenlands halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241.

(13) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har anbefalet en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. Efter Grækenlands anmodning af 29. april 2025 vedtog Rådet den 8. juli 2025 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om tilladelse til Grækenland til at afvige fra og overskride de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne ([12]).

(14) Ifølge data valideret af Eurostat ([13]) steg Grækenlands offentlige saldo fra et underskud på 1,4 % af BNP i 2023 til et overskud på 1,3 % i 2024, mens den offentlige gæld faldt fra 163,9 % af BNP ved udgangen af 2023 til 153,6 % ved udgangen af 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate i nettoudgifterne på - 0,3 % i 2024. Ifølge den årlige statusrapport 2025 anslår Grækenland, at væksten i nettoudgifter ligeledes udgjorde - 0,3 % i 2024. Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs ([14]), som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, kontraktiv med 1,5 % af BNP i 2024.

(15) Ifølge den årlige statusrapport forventes der i det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for Grækenlands budgetfremskrivninger, en realvækst i BNP på 2,3 % i 2025, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 2,4 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes det reale BNP at stige med 2,3 % i 2025 og 2,2 % i 2026, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 2,8 % i 2025 og 2,3 % i 2026.

(16) Ifølge den årlige statusrapport ventes det offentlige overskud at falde til 0,1 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at falde til 145,7 % ved udgangen af 2025. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 4,5 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der et offentligt overskud på 0,7 % af BNP i 2025. Faldet i overskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig den planlagte reduktion på 1 procentpoint af socialsikringsbidraget og stigningen i lønningerne i den offentlige sektor samt den nye pakke af foranstaltninger til en værdi af 0,5 % af BNP, der blev bebudet efter offentliggørelsen af det finanspolitiske resultat for 2024, herunder en tilbagebetaling af en måneds husleje til lejere og — med forbehold af en indkomsttærskel — en permanent social ydelse til sårbare personer og en årlig stigning på 500 mio. EUR i det nationale investeringsbudget. Ifølge Kommissionens beregninger svarer dette til en vækst i nettoudgifterne på 4,2 % i 2025. Forskellen mellem den offentlige saldo som fremskrevet af Kommissionen og Grækenland kan tilskrives højere socialsikringsbidrag og lavere udgifter til lønninger, pensioner og sociale ydelser som fremskrevet i Kommissionens forårsprognose 2025. Dette afspejler medtagelsen af både de for høje socialsikringsbidrag og det underforbrug, der er konstateret i de foregående år, i dette års prognose. Disse virkninger opvejes delvis af de lavere direkte skatteindtægter, der også forventes i Kommissionens forårsprognose 2025. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være ekspansiv med 0,8 % af BNP i 2025. Den offentlige gældskvote ventes at falde til 146,6 % ved udgangen af 2025. Faldet i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig væksten i det nominelle BNP samt det forventede budgetoverskud.

([11]) De årlige statusrapporter 2025 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([12]) Rådets henstilling af 8. juli 2025 om tilladelse til Grækenland til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul) (EUT C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([13]) Eurostat — euroindikatorer, 22.4.2025.

([14]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

(17) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes der at blive finansieret offentlige udgifter med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 1,7 % af BNP i 2025 sammenlignet med 1,0 % af BNP i 2024. De udgifter, der finansieres med ikketilbagebetalingspligtig støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer uden direkte indvirkning på Grækenlands offentlige saldo og offentlige gæld.

(18) Grækenlands offentlige forsvarsudgifter udgjorde 2,7 % af BNP i 2021, 2,6 % af BNP i 2022 og 2,2 % af BNP i 2023 ([15]). Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes forsvarsudgifterne at udgøre 2,4 % af BNP i både 2024 og 2025. Grækenland anslår, at udgifterne til forsvar udgør 2,2 % af BNP i 2024 og 2,3 % i 2025. Dette er uændret i forhold til 2024. I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Grækenland mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.

(19) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes nettoudgifterne i Grækenland at stige med 4,2 % i 2025 og med 3,9 % i 2024 og 2025 samlet set. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 ventes væksten i nettoudgifter i Grækenland i 2025 at ligge over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse ([16]) på 0,2 % af BNP på årsbasis. For 2024 og 2025 samlet set ventes den kumulerede vækstrate i nettoudgifterne at ligge under den anbefalede maksimale vækstrate.

(20) Den årlige statusrapport indeholder ingen budgetfremskrivninger efter 2025. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 et offentligt overskud på 1,4 % af BNP i 2026. Stigningen i overskuddet i 2026 afspejler hovedsagelig den afdæmpede vækst i de løbende udgifter i forhold til indtægtsvæksten. Denne udvikling svarer til en vækst i nettoudgifterne på 3,1 % i 2026. Ifølge Kommissionens estimater forventes den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, at være ekspansiv med 0,8 % af BNP i 2026. Den offentlige gældskvote ventes ifølge Kommissionen at falde til 140,6 % ved udgangen af 2026. Faldet i gældskvoten i 2026 afspejler hovedsagelig væksten i det nominelle BNP samt opnåelsen af budgetoverskud.

Vigtigste politiske udfordringer

(21) Der er gennemført flere vigtige foranstaltninger som led i genopretnings- og resiliensplanen for at forbedre overholdelsen af skattereglerne og skatteopkrævningen, f.eks. en reform, der forbinder kasseapparater med salgsterminaler med skattemyndighedernes IT-systemer med henblik på at bekæmpe skatteunddragelse. Der er dog stadig mulighed for yderligere tiltag, navnlig rettet mod specifikke sektorer, der er udsat for en høj grad af skatteunddragelse, såsom brændstofsektoren. Foranstaltningerne omfatter færdiggørelse af den retlige ramme for skattemyndighedernes overvågningsværktøj for brændstofsektorens værdikæde, installation af sporingsanordninger på containerkøretøjer og skibe, der transporterer brændstof, og ændring af retsplejelovene for at lette en mere effektiv håndhævelse af den retlige ramme. Desuden forventes afslutningen af den igangværende organisatoriske reform af toldadministrationen med henblik på at centralisere kontrollerne at resultere i flere og mere målrettede kontroller på stedet.

(22) I henhold til genopretnings- og resiliensplanen tager Grækenland skridt til at færdiggøre de retlige kodificeringer af centrale områder i sin skatteramme, herunder indkomstbeskatning, told, moms, ejendomsskatter og statslig gældsinddrivelse. En strømlinet og sammenhængende skatteramme vil bidrage til at gøre Grækenlands skattesystem mere gennemsigtigt og reducere virksomhedernes efterlevelsesomkostninger. Dette vil igen mindske de negative incitamenter til at investere, hvilket kan bidrage til at indsnævre det stadig store investeringsunderskud. Når de retlige kodificeringer er på plads, er det vigtigt, at den retlige ramme forbliver stabil og understøttes af hurtig administrativ vejledning til virksomheder og individuelle skatteydere.

(23) Grækenland har fortsat taget skridt til at modernisere sin offentlige forvaltning, men der er stadig potentiale til at øge effektiviteten. Som følge af den væsentlige tilpasning efter 2010 er den offentlige forvaltnings størrelse og

([15]) Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsklassifikationen for offentlig forvaltning og service (COFOG). På grund af metodologiske forskelle mellem COFOG- og NATO-definitionerne kan udgifter baseret på COFOG-definitionen afvige fra de udgifter, der er baseret på NATO-definitionen.

([16]) Fra 2026 vil disse tal fremgå af den kontrolkonto, der er oprettet i henhold til artikel 22 i forordning (EU) 2024/1263.

omkostninger stort set blevet tilpasset EU-gennemsnittet. Grækenlands offentlige lønudgifter forblev stort set stabile i 2024 på 10,3 % af BNP, hvilket er i overensstemmelse med EU-gennemsnittet (10,2 % af BNP). For at opretholde dette er det afgørende fortsat at anvende den fælles lønramme, samtidig med at det nuværende personaleniveau opretholdes, herunder for midlertidigt ansatte. Genopretnings- og resiliensplanen indeholder foranstaltninger til forbedring af den offentlige forvaltnings effektivitet, herunder en ramme for flerniveaustyring, der blev vedtaget i 2023, og som bør forbedre koordineringen mellem centrale, regionale og lokale forvaltninger. Bedre koordinering vil dog sandsynligvis først blive realiseret, når rammen er fuldt operationel, navnlig når forvaltningsstrukturerne, informationssystemerne og den retlige kodificering er på plads, hvilket præciserer den regionale og lokale forvaltnings kompetencer (der er planlagt vedtagelse i 2025).

(24) Der er gjort fremskridt med hensyn til at nedbringe antallet af misligholdte lån, men der er stadig mange udfordringer i forbindelse med retsvæsenet. Parterne oplever i forbindelse med afgørelsen af deres tvister i fasen før og efter auktionen i likvidationssager rutinemæssigt over for væsentlige forsinkelser, der langt overstiger de lovbestemte frister for afgørelsen. Dette afskrækker potentielle købere fra at deltage i auktioner og resulterer i en høj procentdel af mislykkede auktioner, hvilket undergraver gældsafviklingsrammens overordnede effektivitet og reducerer det effektive udbud af ejendomme. Forsinkelser forværrer også krisen med hensyn til boligers prisoverkommelighed, da mange ledige boliger er bundet op i processer i forbindelse med gældsinddrivelse. De nyligt vedtagne proceduremæssige foranstaltninger skal suppleres med yderligere forbedringer for at fremskynde afgørelsen af tvister før og efter auktionen, f.eks. i) proceduremæssige forenklinger, ii) foranstaltninger til at undgå en uforholdsmæssig stor koncentration af håndhævelsesrelaterede retssager i storbyområder og iii) en digital platform med henblik på at gøre afgørende fremskridt i forhold til høringsdatoer, som ligger langt ude i fremtiden.

(25) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med kriterium 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende at afslutte den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, inden for denne stramme tidshorisont for at styrke Grækenlands langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling og samtidig sikre social retfærdighed. Kommissionens meddelelse NextGenerationEU — Frem mod 2026, der blev vedtaget den 4. juni 2025, præciserer den gældende tidsplan for facilitetens afslutning og indeholder en vejledning til medlemsstaterne om, hvordan de kan maksimere gennemførelsen senest den 31. august 2026, herunder om, hvordan de yderligere kan strømline deres genopretnings- og resiliensplaner, fastsætter, hvilke vigtigste muligheder der skal overvejes, når de revideres, og understreger betydningen af omhyggelig fælles planlægning forud for indgivelsen af de sidste betalingsanmodninger i 2026. Grækenland har allerede gjort fremskridt med gennemførelsen af reformerne og investeringerne i sin genopretnings- og resiliensplan. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det vigtigt, at Grækenland intensiverer gennemførelsen af reformer og investeringer ved at sætte ind over for relevante udfordringer. De særlige udfordringer for Grækenland omfatter: i) langvarige retssager med henblik på at behandle retskrav mod offentlige udbudsprocedurer, hvilket medfører risiko for forsinkelser i de planlagte investeringer efter august 2026, ii) langsom overdragelse af ejendomsrettigheder og iii) svag koordinering, især hvad angår investeringer og reformer på politikområder, der rækker uden for et enkelt ministeriums ansvarsområde. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(26) Tempoet i gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i Grækenland, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, er taget til. Det er vigtigt at fortsætte bestræbelserne på at sikre en hurtig gennemførelse af disse programmer og samtidig opnå de størst mulige konkrete resultater. Grækenland har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst og samtidig styrke den sociale samhørighed. Samtidig står Grækenland fortsat over for udfordringer med at styrke den regionale konkurrenceevne og øge den sociale modstandsdygtighed, styrke vandsikkerheden ved at sikre tilstrækkelig regnvandsforvaltning og overholdelse af spildevandsreglerne, forbedre tilgængeligheden af og adgangen til økonomisk overkommelige boliger, herunder socialt boligbyggeri, og fremskynde energiomstillingen, herunder ved at forbedre energilagringen, integrationen af vedvarende energikilder og den regionale sammenkobling. I henhold til artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 ([17]) skal Grækenland — som led i midtvejsgennemgangen af fondene under samhørighedspolitikken —

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

gennemgå hvert enkelt program under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger fra 2024. Ved de forslag fra Kommissionen, som blev vedtaget den 1. april 2025 ([18]), blev fristen for indgivelse af vurderingen — for hvert program — af resultatet af midtvejsgennemgangen forlænget til efter den 31. marts 2025. Forslagene skaber desuden større fleksibilitet med hensyn til at bidrage til at fremskynde programgennemførelsen og øge incitamenterne for medlemsstaterne til at afsætte midler fra samhørighedspolitikken til fem af Unionens prioriterede strategiske områder, nemlig konkurrenceevne inden for strategiske teknologier, forsvar, boliger, vandresiliens og energiomstilling, og til investeringer i færdigheder i prioriterede sektorer, samtidig med at der fortsat fokuseres på personer i de mest sårbare situationer i ESF+-programmer.

(27) Platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) giver mulighed for at investere inden for en central strategisk EU-prioritet ved at styrke EU's konkurrenceevne. STEP kanaliseres gennem 11 eksisterende EU-fonde. Medlemsstaterne kan også bidrage til InvestEU-programmet, som støtter investeringer i prioriterede områder. Grækenland kan udnytte disse initiativer bedst muligt til at støtte udviklingen eller fremstillingen af kritiske teknologier, herunder rene og ressourceeffektive teknologier.

(28) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, bør Grækenland effektivt håndtere de resterende udfordringer i forbindelse med regelbyrden, adgangsbarrierer på produkt- og tjenestemarkederne, fragmentering af forskningspolitikken og langvarige retssager, herunder den tid, der kræves for at afslutte offentlige udbudsprocesser.

(29) Det fremgår af konkurrenceevnekompasset, at alle institutioner på EU-plan, nationalt plan og lokalt plan skal yde en betydelig indsats for at skabe enklere regler og hurtigere administrative procedurer. Kommissionen har fastsat ambitiøse mål for reduktion af den administrative byrde — mindst 25 % generelt og mindst 35 % for SMV'er — og har indført nye redskaber, som skal hjælpe med at nå disse mål, bl.a. systematisk stresstestning af EU-lovgivningen og øget dialog med interessenter. Grækenland er også nødt til at yde en indsats for at opfylde disse ambitioner. 80 % af virksomhederne mener, at kompleksiteten af de administrative procedurer er et problem for deres virksomhed, når de driver forretning i Grækenland ([19]). En yderligere reduktion af den administrative og reguleringsmæssige byrde for virksomhederne ville bidrage til at styrke Grækenlands konkurrenceevne. På trods af de betydelige fremskridt, der er gjort med at digitalisere offentlige tjenester ved at gennemføre reformer og investeringer i henhold til Grækenlands genopretnings- og resiliensplan, ville Grækenland drage yderligere fordel af at strømline og digitalisere de administrative processer, navnlig for tilladelser og licenser. Dette omfatter større ansvarlighed i den offentlige forvaltning, f.eks. ved at fastsætte maksimale behandlingstider, og effektiv håndhævelse af vedtagne initiativer (f.eks. tilladelser til nye projekter om vedvarende energi) under de lokale og regionale myndigheders og de decentrale myndigheders ansvar. Ufuldstændig lovgivning om miljøtilladelser er fortsat en hæmsko for investeringer. Grækenland har f.eks. endnu ikke lovgivet om, på hvilke betingelser vedvarende energiprojekter med en begrænset miljøpåvirkning kan godkendes. Regulering med henblik på at aktivere den lavere miljøklassificering i erhvervsparker mangler også for de fleste typer aktiviteter. De retlige rammer for koncessionsaftaler for infrastruktur ved kysten (lov nr. 2971/2001), navnlig for industrihavne, er ikke befordrende for investeringer. Desuden gør ufuldstændig lovgivning og uforholdsmæssigt store byrder i tilladelsesprocessen det vanskeligt for græske virksomheder at operere lovligt inden for disse rammer.

(30) Det er en prioritet for Grækenland at gennemgå og fjerne de høje adgangsbarrierer for udøvelsen af liberale tjenesteydelser og hindringerne for nye aktører på produktmarkederne. Som det fremgår af indikatorerne vedrørende regulering af produktmarkederne for 2023-2024, har Grækenland en af de største hindringer for adgang til og udøvelse af virksomhed i servicesektoren i EU. Visse hindringer for etablering og drift af detailforretninger, f. eks. tilladelsesprocedurer, kan hæmme sektorens funktion. Adskillige liberale tjenesteydelser i Grækenland, herunder juridiske fag og arkitekt- og ingeniørfag, er underlagt højere lovgivningsmæssige krav end OECD-gennemsnittet. Det har f.eks. et stort antal forbeholdte aktiviteter for arkitekter og ingeniører og høje juridiske begrænsninger for advokater. Med hensyn til net har Grækenland for nylig åbnet for adgang, men betingelserne for vejtransport og fast elektronisk kommunikation er fortsat restriktive. Grækenland scorer også lavt på hindringer for handelslettelser med hensyn til at gennemføre foranstaltninger, der skal sikre, at indvirkningen på konkurrencen af ny og eksisterende regulering vurderes og minimeres, og med hensyn til at sikre, at offentligt ejerskab ikke forvrider konkurrencen, hvilket udgør hindringer for nye aktører på produktmarkederne.

([18]) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen (COM(2025) 123 final).

([19]) »Businesses« attitudes towards corruption in the EU', Flash-rapport, Eurobarometerrapport (april 2024).

(31) Grækenlands forskningspolitik og forskningsfinansiering har længe været spredt over flere ministerier, Hellenic Foundation for Research and Innovation og regionale FoI–myndigheder. Foruden hyppige ændringer har koordineringen mellem disse organer været svag. Adgangen til finansiering af forskningsaktiviteter lider under overdrevne administrative krav, langsomme evalueringsprocedurer og en opfattet stor bureaukratisk byrde. Med hensyn til adgang til finansiering ligger venturekapital i Grækenland under EU-gennemsnittet som andel af BNP. Statssponsorerede initiativer har haft en vis succes med at mobilisere investeringer til nystartede virksomheder, og genopretnings- og resiliensplanen anvendes til at finansiere programmer til opskalering af virksomheder. På trods af disse foranstaltninger ville Grækenland drage fordel af yderligere finansiering og en FoI-strategi efter genopretnings- og resiliensplanen med henblik på at forbedre finansieringen af innovation og støtte landets FoI-økosystem.

(32) Grækenland har gjort fremskridt med hensyn til at forbedre retssystemets effektivitet og virkningsgrad, f.eks. ved at revidere retskortet på det civil-, straffe- og forvaltningsretlige område og ved at digitalisere retsprocesserne. Varigheden af retssager ved civile domstole, straffedomstole og forvaltningsdomstole er dog stadig en af de højeste i EU og forårsager store efterslæb, hvilket hæmmer den økonomiske udvikling, virksomhedsetablering og investeringer. Dette spørgsmål er mest akut i forbindelse med håndhævelse af kontrakt- og ejendomsrettigheder, hurtig bilæggelse af tvister, effektiv gennemførelse af håndhævelsesforanstaltninger og gennemførelse af offentlige udbudsprocedurer. En yderligere indsats har til formål at strømline gennemførelsen af civile og kommercielle retssager ved at indføre proceduremæssige forbedringer i første instans og appelinstansen og i forbindelse med håndhævelse samt at vedtage lovgivning med henblik på aktivt at tilskynde til og udvide anvendelsen af alternative tvistbilæggelsesmekanismer, yderligere revidere den retlige ramme for domstolenes organisation og dommeres status og fortsat tackle det efterslæb, der påvirker behandlingen af sager vedrørende offentlige udbud.

(33) Selv om Grækenland har en stigende andel af vedvarende energi i sin samlede elproduktion, er landet fortsat stærkt afhængigt af fossile brændstoffer. Engrospriserne på elektricitet er svingende og ligger fortsat over EU-gennemsnittet, delvis på grund af den store afhængighed af naturgas til elproduktion. REPowerEU-kapitlet i Grækenlands genopretnings- og resiliensplan indeholder flere reformer og investeringer, herunder øget lagringskapacitet, som forventes at fremskynde dekarboniseringen. Der er imidlertid behov for yderligere foranstaltninger for at mindske Grækenlands afhængighed af fossile brændstoffer, f.eks. ved at tilpasse de lovgivningsmæssige rammer for at give udbydere af batterilagring mulighed for at deltage fuldt ud på engrosenergimarkederne. Grækenland yder betydelige subsidier til fossile brændstoffer, og der er ikke planlagt nogen udfasning inden 2030. Navnlig kan subsidier til fossile brændstoffer, der hverken tackler energifattigdom på en målrettet måde eller reelle energisikkerhedsproblemer, og som hindrer elektrificeringsprocessen og ikke er afgørende for industriens konkurrenceevne, derfor betragtes som en udfasningsprioritet. I Grækenland er subsidier til fossile brændstoffer såsom anvendelse af kul og koks til industrielle formål økonomisk ineffektive og fastholder afhængigheden af fossile brændstoffer. Parallelt med udfasningen af disse subsidier ville Grækenland drage fordel af at indføre incitamenter til at dekarbonisere industrien og til mere klimavenlige løsninger i transportsektoren. Elnettene i Grækenland står over for kapacitetsbegrænsninger, i takt med at der tilføjes mere vedvarende energi til energimikset. Grækenland har mulighed for at øge sin grænseoverskridende sammenkoblingskapacitet for at skabe en bedre forbindelse til det indre energimarked. Langvarige tilladelsesprocedurer for netinfrastruktur er dog fortsat en stor flaskehals. Grækenland kan også intensivere samarbejdet med nabolandene for at undersøge, hvordan den eksisterende kapacitet til handel med elektricitet kan udnyttes bedre. Der er også mulighed for at forbedre kvaliteten af distributionsnettene, da tekniske og ikketekniske tab af elektricitet på nettet ligger et godt stykke over EU-gennemsnittet.

(34) Grækenland har en af de ældste køretøjsflåder i EU, hvilket er en væsentlig årsag til, at Grækenlands transportsektor er en af landets største CO_2-udledere. Grækenlands genopretnings- og resiliensplan indeholder flere investeringer til fremme af elektromobilitet, herunder udskiftning af gamle offentlige transportbusser i Athen og Thessaloniki med elektriske busser. Andre foranstaltninger såsom udskiftning af gamle taxaer med elektriske taxaer har imidlertid ikke vakt tilstrækkelig interesse på markedet, og reglerne for tilbagetrækning af forældede erhvervskøretøjer håndhæves ikke korrekt. Grækenland kan med fordel udarbejde en omfattende strategi, herunder en investeringsplan og reformer, for at fremme den grønne og den digitale omstilling af transportsektoren. Strategien bør omfatte overgangen til renere transportformer, herunder større udbredelse af elektriske transportmidler, og forbedringer af den offentlige transport ved at gøre den mere tilgængelig for personer med handicap, øge kapaciteten i den offentlige transport i byerne og udvide anvendelsen af integrerede onlinebilletter til interregionale bustjenester.

(35) Grækenland har forpligtet sig til at investere i jernbaneinfrastruktur og -sikkerhed. Handlingsplanen for jernbanesikkerhed og masterplanen for indførelse af European Rail Traffic Management System (ERTMS) indeholder foranstaltninger til modernisering af det græske jernbanesystem. Grækenlands genopretnings- og resiliensplan indeholder en reform, der skal sætte forvalteren af landets jernbaneinfrastruktur i stand til effektivt at drive et

moderne jernbanenet og gennemføre investeringer i centrale sikkerhedssystemer og infrastrukturer. Grækenland kunne drage fordel af foranstaltninger til at give den nye forvalter af jernbaneinfrastrukturen tilstrækkelige og stabile ressourcer, indgå en omfattende resultatbaseret kontrakt og fremskynde udrulningen af ERTMS på jernbanenettet for at øge interoperabiliteten, effektiviteten og sikkerheden.

(36) Grækenland er særlig sårbart over for klimaændringer og dermed forbundne ekstreme vejrforhold såsom intens tørke, oversvømmelser, naturbrande og hedebølger. Den stigende hyppighed og alvor af disse hændelser nødvendiggør bekosteligt genopbygningsarbejde og rehabilitering af den berørte infrastruktur. Det ville være gavnligt for Grækenland, som i øjeblikket har et af de største huller i den samlede forsikringsdækning for naturkatastrofer i EU, at fortsætte bestræbelserne på at anlægge en struktureret tilgang til katastroferisikofinansiering og at mindske hullerne i den private forsikringsdækning for naturkatastrofer med udgangspunkt i nyligt gennemførte foranstaltninger. I lyset af den intensiverede tørke bliver Grækenlands vandressourcer stadig mere knappe og forurenede, hvilket forventes at få alvorlige konsekvenser for miljøet, økonomien og menneskers sundhed. Landbrugssektoren er langt den største forbruger af vandressourcer. Der er fortsat store udfordringer i forbindelse med rensning af byspildevand, da lokale vandforsyningsselskaber, der drives af små kommuner, hverken har de finansielle midler eller den administrative og ledelsesmæssige kapacitet til at anvende optimale vandforvaltningsløsninger baseret på princippet om, at »forbrugeren og forureneren betaler«. Grækenland ville derfor drage fordel af at udarbejde en plan for klimasikring af kritisk infrastruktur, herunder styring af vandforsyning og -efterspørgsel. Specifikt med hensyn til vandforvaltning vil dette indebære en forbedring af bæredygtigheden af vandforsyningsaktiviteter og -investeringer ved at fremme en institutionel reform med fokus på, hvordan de kommunale vandselskabers kapacitet og ansvarlighed kan forbedres.

(37) Grækenlands samlede beskæftigelsesresultater har været stærke i de seneste år, hvilket har mindsket forskellen i forhold til EU-gennemsnittet. Kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er dog fortsat meget lav, hvilket resulterer i en kønsbestemt beskæftigelsesforskel, der ligger et godt stykke over EU-gennemsnittet (18,8 procentpoint i Grækenland i forhold til 10,0 procentpoint i EU i 2024). Grækenland har også en betydelig andel af unge, der ikke er i beskæftigelse, uddannelse eller oplæring (14,2 %), og sårbare grupper såsom personer med handicap, tredjelandsstatsborgere eller romaer har vanskeligt ved at få adgang til arbejdsmarkedet. Tilskyndelse til fleksible arbejdsordninger, flere børnepasningstilbud og bedre dækning af langtidspleje kan danne grundlag for, at en højere andel af personer kommer i arbejde, især unge, kvinder og sårbare grupper. Selv om der er ved at blive indført strategiske rammer, og nogle foranstaltninger er undervejs, er en stor andel af befolkningen fortsat i risiko for fattigdom, og effektiviteten af sociale overførsler ligger under EU-gennemsnittet og er blevet betydeligt udhulet i de seneste år. Uopfyldte behov for lægebehandling, det lave udbud af langtidspleje, høje boligudgifter og afsavnsrater understreger behovet for et robust socialt beskyttelsessystem og yderligere politiske tiltag. Tilgængeligheden af sociale og væsentlige tjenester er fortsat begrænset og påvirker marginaliserede og fjerntliggende samfund uforholdsmæssigt.

(38) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, står Grækenland over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med uddannelse. Deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning fra treårsalderen til den skolepligtige alder på primærniveau er fortsat særlig lav. I 2019 (seneste data for Grækenland fra UNESCO, OECD og Eurostat) rangerede Grækenland sidst blandt EU-medlemsstaterne med hensyn til indskrivningsprocent, mens manglen på nyere data gør det vanskeligt at overvåge fremskridt. De seneste EU-SILC-data viser bedre resultater. Deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning er lavere for børn under tre år. I 2024 deltog 28,8 % af de græske børn under tre år i førskoleundervisning og børnepasning (EU: 39,3 %). Grækenland opfordres til at øge deltagelsesfrekvensen for børn under tre år for at nå det reviderede Barcelonamål på 42,8 % senest i 2030. Andelen er særlig lav for børn, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse. Bedre adgang til førskoleundervisning og børnepasning i tilknytning til tidlig udvikling af færdigheder har vist sig at give håndgribelige og langvarige fordele, navnlig for dårligt stillede børn, og bidrage til væsentlige forbedringer af uddannelsesresultaterne og udviklingen af færdigheder senere i livet.

(39) Ifølge det seneste OECD-program for international elevevaluering i 2022 opnår en stor andel af græske 15-årige elever ikke et minimumsniveau af grundlæggende færdigheder. Andelen af underpræsterende elever er blandt de højeste i EU og er vokset siden 2018 i alle socioøkonomiske klasser, hvilket tyder på strukturelle udfordringer med hensyn til uddannelsessystemets kvalitet og lighed. Parallelt hermed kan den lave andel af højt præsterende elever inden for grundlæggende færdigheder og kreativ tænkning føre til en begrænset pulje af innovative talenter i landet og påvirke dets konkurrenceevne. Det meget lave niveau af grundlæggende og digitale færdigheder blandt unge begrænser mulighederne for at udvikle højere færdigheder og omskole og opkvalificere arbejdsstyrken. Med 16,6 % er voksnes deltagelse i uddannelse meget lavere end EU-gennemsnittet og betydeligt lavere end Grækenlands 2030-mål på 40 %. Med de nuværende mekanismers begrænsede effektivitet med hensyn til forudsigelse af

færdigheder og trods den nylige indførelse af et værktøj til overvågning af færdigheder på pilotbasis er der fortsat et misforhold mellem udbudte og efterspurgte færdigheder og kompetencer. De ringe resultater i erhvervsuddannelsessystemet underminerer bestræbelserne på at lukke den store kløft mellem arbejdsmarkedets efterspørgsel efter færdigheder og de færdigheder, som uddannelsessystemerne fremmer. Disse udfordringer, der underminerer Grækenlands uddannelsesresultater, kan knyttes til begrænset finansiering af uddannelsespolitikker, begrænset grad af skoleautonomi, vanskeligheder med at gennemføre kompetencebaserede undervisningsmetoder og manglen på en systematisk evalueringskultur på trods af indførelsen af et evalueringssystem i 2022-2023. Lærerne har stadig begrænsede karrieremuligheder, hvilket er en af de faktorer, som kan begrænse kvaliteten af undervisningen. Hvis der tages fat på disse udfordringer, vil det også bidrage til at støtte den opadgående sociale konvergens i overensstemmelse med Kommissionens landeanalyse i anden fase på grundlag af rammen for social konvergens ([20]).

(40) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2025, at euromedlemsstaterne træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen fra 2025 om den økonomiske politik i euroområdet. For Grækenland bidrager henstilling 2, 3, og 4 til at efterkomme den første henstilling om konkurrenceevne i henstillingen om euroområdet, mens henstilling 4 og 5 bidrager til at efterkomme den anden henstilling om modstandsdygtighed, og henstilling 1 bidrager til at efterkomme den tredje henstilling om makroøkonomisk og finansiel stabilitet i 2025-henstillingen,

(41) I lyset af Kommissionens dybdegående undersøgelse og konklusionerne om tilstedeværelsen af ubalancer afspejler henstilling 1, 2, 3 og 5 henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De politiske tiltag, der er omhandlet i henstilling 1, bidrager til at håndtere sårbarheder relateret til den offentlige gæld, stillingen over for udlandet og misligholdte lån. De politikker, der er omhandlet i henstilling 2, 3 og 5, støtter beskæftigelsen, konkurrenceevnen og væksten i potentielt BNP og bidrager som følge heraf også til at afhjælpe sårbarheder i forbindelse med den offentlige gæld og stillingen over for udlandet. Henstilling 1, 2, 3 og 5 bidrager til dels at rette op på ubalancer, dels at gennemføre henstillingen vedrørende den økonomiske politik i euroområdet, jf. betragtning 40,

HENSTILLER, at Grækenland i 2025 og 2026 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. øge de samlede forsvars- og sikkerhedsudgifter og styrke det overordnede forsvarsberedskab, samtidig med at gældsholdbarheden sikres, i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 6. marts 2025; overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 21. januar 2025 og samtidig gøre brug af muligheden i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne; fortsætte bestræbelserne på at forbedre overholdelsen af skattereglerne, herunder gennem yderligere centralisering og digitalisering af told- og skatteinspektioner og forbedring af skattesystemets forudsigelighed; yderligere forbedre effektiviteten og virkningsfuldheden af den offentlige forvaltning ved fuldt ud at gennemføre rammen for flerniveaustyring; fortsætte den igangværende reduktion af beholdningen af misligholdte lån hos banker og kreditservicevirksomheder ved at fremskynde likvidationsrelaterede retssager

2. i lyset af de gældende frister for en rettidig gennemførelse af reformer og investeringer inden for rammerne af forordning (EU) 2021/241 fremskynde gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet; fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken (EFRU, FRO, ESF+, Samhørighedsfonden), idet der bygges på de muligheder, som midtvejsgennemgangen giver, hvor det er relevant; udnytte EU-instrumenterne bedst muligt, herunder mulighederne under InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa, med henblik på at øge konkurrenceevnen

3. forenkle reguleringen, forbedre reguleringsværktøjerne og mindske den administrative byrde for virksomheder ved at strømline og digitalisere de administrative processer, færdiggøre de lovgivningsmæssige rammer for miljølicenser og tildele koncessionsaftaler ved kysten; gennemgå og fjerne de høje adgangsbarrierer for udøvelsen af liberale tjenesteydelser og for nye aktører på produktmarkederne; forbedre forvaltningen af det nationale forsknings-, udviklings- og innovationssystem ved at mindske fragmenteringen af forvaltningen af forskningspolitikken og finansieringskilderne og ved at lette adgangen til finansiering for nystartede virksomheder og vækstvirksomheder, herunder ved at udvikle lokale markeder for privat egenkapital og venturekapital med statsstøttede initiativer til mobilisering af investeringer; strømline retsbehandlingen og begrænse dens varighed ved at fremskynde civile sager, vedtage en lov om alternative tvistbilæggelsesmekanismer, yderligere revidere reglerne for dommere og fortsætte bestræbelserne på at fremskynde den retlige bilæggelse af tvister i forbindelse med offentlige udbud

([20]) SWD(2025) 95 — Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF), 2025.

4. udvikle ikkefossile fleksibilitetsløsninger, herunder efterspørgselsreaktion og lagring, som vil bidrage til at gøre elpriserne mere overkommelige; justere energiafgifterne for at tilskynde til elektrificering; tage konkrete skridt til at udfase subsidier til fossile brændstoffer, navnlig i industrisektoren; øge elnettenes kapacitet ved at strømline licensprocessen for nye transmissionsnet og ved at forbedre kvaliteten af distributionsnettet for at reducere tekniske og ikketekniske tab; fremskynde dekarboniseringen af transportsektoren inden for rammerne af en omfattende strategi med reformer og investeringer i overgangen til elektrisk mobilitet, opgradering af offentlig transport i byer og mellem regioner og forbedring af jernbaneinfrastruktur og -drift, herunder ved at gennemføre det nødvendige kortsigtede organisatoriske reformarbejde og fremskynde indførelsen af European Rail Traffic Management System på jernbanenettet for at forbedre interoperabiliteten, effektiviteten og sikkerheden; udarbejde en plan for klimasikring af vigtig infrastruktur, herunder vandforsyning; reformere den institutionelle ramme for at forbedre de lokale vandforsyningsselskabers kapacitet og ansvarlighed; tage skridt til at øge den private forsikringsdækning mod skader som følge af naturkatastrofer

5. øge andelen af kvinder og sårbare grupper, der er i arbejde eller søger arbejde, og hjælpe flere unge med at finde arbejde ved at fremme mere fleksible arbejdsordninger, udvide formel førskolepasning og -undervisning samt langtidspleje, styrke aktive arbejdsmarkedspolitikker og tackle misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer; forbedre uddannelsesresultaterne ved at styrke den løbende faglige udvikling for lærere med fokus på kompetencebaserede tilgange og tilpasse evalueringen af elever til disse tilgange, forbedre skolernes autonomi og udvide evalueringen af lærerne; bekæmpe fattigdom og social udstødelse ved yderligere at øge effektiviteten og virkningen af det sociale beskyttelsessystem.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. juli 2025.

På Rådets vegne

S. LOSE

Formand